DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 2795

NAM THỨ MƯỜI HAI. SỐ THỨ 212[illegible] MỖI SỐ [illegible] NGÀY THỨ BẢY 19 AVRIL 1924

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE DE L'INDOCHINE SERVICE DE LA PRESSE ET DE L'EDITION

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

BANG

	1 an	6 mois	3 mois	1 mois
Một năm. .	6 $ 00	6 $ 90	6 $ 30	6 $ 60
Các làng và Các công-sở	»	8.00	8.00	9.00
Năm thang. .	3.00	3.50	3.20	3.30
Ba tháng. .	1.50	1.75	1.60	1.65
Một tháng. .	0.50	0.60	0.55	0.60

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Pour l'Etranger et les Colonies (sauf Indochine) 12 $ 00

Toutes les lettres testives à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63 Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES

Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.

4e page
Une seule insertion. . . . 0 $ 80 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 $ 18 le c/m

Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái sự-nghiệp của bậc thương-lưu ta đối với xã-hội

V

Thử nửa xin nói về các ông đại-biểu của các dân-đoàn. Nước ta gần đây vì cái chính-thể cộng-hòa của người Pháp đem vào, nhờ cái ánh sáng hợp quần của Thái-tây chiếu tới, cũng đã hơi nhú có cái hình-thức dân-đoàn mà nảy ra được một mớ cái danh-vị đại biểu; nào đại-biểu các hội-đồng kỳ-hào, nào đại-biểu các hội-đồng tư-vấn, nào đại-biểu các họ trong thành-phố, nào đại-biểu các họ trong hương thôn, nào đại-biểu các phòng canh-nông, nào đại-biểu các phòng thương-mại, nào đại-biểu hội nọ hội kia; kể những dân-đoàn của ta, danh không phải là không đẹp, bề ngoài không phải là không tốt, nhưng thật ra thì ta không thể không tự thú nhận rằng một cái dân-tộc còn trẻ con thì cái gì cũng là chập-chững non-nớt cả, sánh với dân-đoàn ở các nước tiến tiến thì cũng mới là cái xác đấy chứ hồn thì còn xa lắm, chỉ là cái vỏ đấy chứ ruột thì thật rỗng không. Song, dù xác đấy, dù vỏ đấy mà đã có cái tên hội-đồng này, hội-đồng khác, chỗ này một cái hội, chỗ khác một cái hội thì cũng gọi là đủ cái hình-thức các dân-đoàn rồi; mà có mỗi một cái dân-đoàn tức là có mỗi một hàng người đại-biểu theo cái dân-đoàn ấy mà sản sinh ngay; cái hồn, cái ruột của mỗi một cái dân-đoàn bởi đâu mà có, bởi đâu mà ra? ta dám nói quyết rằng chính ở như các ông đại-biểu đó. Đời nào chẳng vậy, nước nào chẳng vậy, trong một toàn quân, giỏi dở chỉ tại một ông chủ tướng, trong một công ty, nên hư chỉ tại một ông quản lý, trong một dân-đoàn cũng vậy, vận-dụng cái dân-đoàn ấy cho được có thế-lực mạnh-mẽ, có tinh thần tinh tao để quán-triệt được một cái mục-đích cao-xa, thì-hành được một cái chương-trình rộng lớn mà gây nên cái hồn, đúc nên cái ruột của một cái dân-đoàn xứng đáng, cũng chỉ cốt tại các ông đại-biểu — hay theo cái tục khốc-hiếu của người mình thì tôn là các « quan » đại-biểu — trong các dân đoàn ấy mà thôi; nói cho đúng ra thì ngay ở các nước Âu Mỹ là chỗ dân đoàn rất phát-đạt mà thử đò kỹ trong một nghị-viện, trong một chính-đảng hay trong một đảng hội, nào có phải là ai cũng đủ tài-lực, đủ tri-thức, đủ can-đảm, đủ mưu lược mà cán đáng cho cái sự-nghiệp công-cộng đó được mười phần trọn-vẹn cả đâu; một nghị-viện chẳng qua cũng chỉ có một số ít người xuất sắc, một chính-đảng chẳng qua cũng chỉ có một số ít người lãnh-tụ, một đảng-hội chẳng qua cũng chỉ có một số ít người đứng đầu mà có tài-lực đảm-đang, tri-thức toàn bị, can-đảm bền vững, mưu-lược khôn-ngoan, thế là cái nghị-viện ấy nổi danh, cái chính đảng ấy đắc thắng, cái đảng hội ấy một ngày một củng cố mà khoáng trương; nên ở nước ta bây giờ tuy mới gọi là có cái dân-đoàn xác cái dân-đoàn vỏ, vậy mà đã có nảy ra được một mớ cái danh-vị đại-biểu, nếu các ông đại-biểu đó mà thật là bậc thượng-lưu hoàn-toàn xứng đáng thì vỏ đấy mà khó gì chẳng đúc nên được ruột, xác đấy mà khó gì chẳng gây nên được hồn.

Trật là các ông đại-biểu xứng đáng thì chẳng những không mảnh có cái bụng hèn ích-kỷ, không mang có cái mặt nạ lừa người, không mưu tiếng mấy câu nghĩa-vụ công-ích dối đá hão huyền, không bịa đặt ra những chuyện giúp dân cứu quốc, nhân mở mang việc nọ, nhân lo tinh việc kia, nào để xướng cái nọ, nào trồng lệ cái khác, để gạt hàng trăm hàng ngàn kẻ đồng bào thực-thà khờ-khỉnh, mến công ích trọng nghĩa vụ, xuất công xuất của mà kẻ cho mình chiếm lấy cái danh giá nhỏ-mọn, quặc lấy cái mối lợi đê hèn. Không, quyết không khi nào lại nỡ rắp cái tim đen qui-quyệt gian tham, giở cái thủ-đoạn ti-ô đều-rả như thế; mà đã đứng đại-biểu cho một cái dân-đoàn nào thì trước hết đã tự lượng cái tài-lực, cái tri-thức, cái can-đảm, cái mưu lược có đủ mà thành-tựu cái sự-nghiệp công-cộng đó không, đem hết cái tài lực, cái tri-thức, cái can-đảm, cái mưu-lược đích đáng của mình mà giúp cho cái bực nhiệt-thành chân-chính vì dân vì nước, không tưởng hư danh, không thiết cận lợi, cúc cung tận tụy mà làm cho cái mục-đích cao-xa đạt tới được, cái chương-trình rộng lớn thì-thố nên; hoặc đại-biểu ở hội-đồng kỳ-hào, thì trong một tỉnh hạt cái lợi gì nên hưng, cái tệ gì nên trừ, không chịu để cho dân tình còn có chỗ than vãn, quan trên còn có điều ủng-tế; hoặc đại-biểu ở hội-đồng tư-vấn thì trong một kỳ hạt cái khoản gì nên làm, cái khoản gì nên bãi, không chịu để cho Chính-phủ phải có điều lầm lỗi, nhân dân phải có nỗi bất bình; hoặc đại-biểu các hộ trong thành-phố thì việc hành-chính trong thành-phố làm sao thay nhân dân trong thành-phố mà kiến thiết cho chu-tường; hoặc đại-biểu các họ trong hương thôn thì việc cải-lương trong hương-thôn làm sao vì con em trong hương-thôn mà lo toan cho ổn thỏa; hoặc đại-biểu ở các phòng canh-nông, phòng thương-mại, thì việc nông thương là thực-nghiệp tối cần cho vận-mệnh cả nước, nói đến nông lâm thế nào cho ruộng nương khẩn mở, giống giọt tinh lương, nói đến thương lâm thế nào cho hàng-hóa tiêu lưu, tư-bản sung-dụ, mà giữ quyền-lợi cho khỏi lạc tới tay người; hoặc đại-biểu cho các hội dân hội buôn, thì sự lập hội là yếu-thuật sinh tồn của thế-giới ngày nay, về hội dân làm thế nào cho dân-trí khai minh, dân đức tăng tiến, về hội buôn làm thế nào cho tin dụng bền vững, doanh nghiệp khoáng trương, mà mưu công ích khỏi thành ra công hại; cái địa vị các ông đại-biểu ta thật có thể gây cho các dân-đoàn ta có cái hồn linh thiêng, đúc cho các dân-đoàn ta có cái ruột đầy đủ, chẳng những không chỉ là cái dân-đoàn xác, cái dân-đoàn vỏ như người ta thường nói bây giờ, mà các dân-đoàn ấy trở nên cái nền móng nước thịnh dân khôn sau này vậy.

T.

Tin Trung-hoa

Việc kim phật lang

Công sứ Pháp đệ-bẩy Ngoại-giao phục chính-phủ Trung-hoa phải lập thừa nhận cái án kim phật-lang, có thông tư cho Cố-duy-Quân là tổng trưởng bộ Ngoại-giao phải lập tức giải lời.

Lễ viếng Lénine

Các nhân-sĩ tại Bắc-kinh có đặt hội để viếng Lénine là thủ lĩnh đảng Lao-động nước Nga, vì việc Trung Nga giao thiệp, cho nên chính-phủ Trung-hoa hạ lệnh cho sở cảnh-sát phải nghiêm cấm không được khai hội.

Việc giao-thiệp Trung Nga

Cố-duy-Quân tổ cho ủy viên Nga biết rằng mấy điều trao nghị thì hiện nay chính-phủ Trung-hoa có thể nhường nhịn được, nhưng chỉ yêu-cầu chính-phủ Nga phải xóa bỏ cái điều-ước Nga-Mông, phải do ủy-viên hai mươi bàn bạc các công việc cho xác đáng phàm lập những điều-ước với nước nào, phải giữ cho khỏi hại đến lợi quyền của hai nước mới được. Nhưng ủy-viên Nga vẫn giữ cái thái-độ quả quyết không nghe. Vì vậy cho nên Cố có ý muốn từ chức, muốn nhường cái địa-vị ngoại-giao tổng-trưởng cho Vương-chính-Đình.

Tòa nội-các

Có tin rằng đảng phái Lạc-dương muốn bài xích tòa nội các Tôn-bảo-Kỳ, có làm đơn kê tên những người đứng lên tổ chức tòa nội-các mới: Vương-chính-Đình, thủ-tướng kiêm bộ ngoại-giao; Tôn-đan-Lâm giữ bộ nội-vụ; Hạng-Nhưỡng giữ bộ tài-chính; Cao hồng-Ấn giữ bộ giao-thông; Ô.-thụ-Đức giữ bộ hải-quân. Nhưng Tào-Côn không ưng nhận.

Việc chiến tranh ở miền Nam

Việc chiến-tranh ở miền Nam vẫn kịch-liệt lắm, quân đội Trần-quỳnh-Minh vẫn hết sức chống cự với Liên-quân, hiện ở Bắc-la hai bên vẫn đánh nhau

Tin Hồ-hán-Dân

Hồ-hán Dân vì thấy thời-cục càng ngày càng phân-nhiễu mãi, khó lòng cứu-vãn được, nên trước đây Hồ mượn tiếng ra đường dưỡng bệnh ở Thượng hải, Tôn-Văn nhân lẫn gửi về Quảng-đông giúp việc, nhưng Hồ vẫn ra ý trù trừ

Nhân dịp lễ Pâques nhà máy nghỉ không làm việc. Vậy số báo 2126 đến ngày thứ ba 22 Avril 1924 mới ấn-hành.

MỘT THỨ VI-TRÙNG CÓ ÍCH

Bác-sĩ Herelle kê-cứu về các bệnh có thấy một thứ trùng rất bé, dùng lọc thật tốt mà lọc nó cũng đi qua được. Trùng ấy ăn trùng độc sinh bệnh mà làm cho người có bệnh khỏi đi. Mỗi khi có dịch tễ, trùng ấy sinh sản ra rất nhiều. Trùng ấy ở người có bệnh mới khỏi lại truyền sang người lành, mà làm cho người lành không mắc bệnh. Bệnh ấy được nữa. Cứ như việc bác-sĩ kê-cứu ra đó, thì sau này có thể lợi-dụng giống trùng ấy mà làm cho người ta tránh được nhiều bệnh.

MỘT NGƯỜI HỒI-HỘI CÓ CHÂN TRONG HỘI HÀN-LÂM Y-HỌC

Mới đây vô-tuyến-điện có báo tin bác sĩ Dinguezli là một người Hồ-hồi được cử vào chức trợ-cáo hội-viên trong hội hàn lâm y-học nước Pháp.

Bác-sĩ là em ruột quan thủ-tướng xứ Tunis. Bác-sĩ là sinh viên ở đại học-đường Montpellier xuất thân Phụ-nhân là một người Pháp. Bác-sĩ có công khảo cứu được nhiều bài có giá trị về bệnh lao, về khoa Y-học Á-rập, về sự truyền-bá phép vệ-sinh cho dân Hồi-hồi.

Bác sĩ là người Hồi-hồi thứ nhất được cái danh dự có chân trong hội Hàn-lâm y-học.

Chữa bệnh bằng tâm-lý

Một cách chữa hột cơm

Bác-sĩ Bergès có kể hai việc sau này :

1) Ngày 12 juillet 1923, một người lính ở liên-đội phao-thủ thứ 81, có đến xin bác-sĩ cắt hột cơm ở bàn tay trái.

Hột cơm mọc lên đã được 18 tháng. Cứ như lời người ấy khai thì hột cơm ấy mọc lên, ông là do ở tâm lý. Người lính ấy phải đi việc quan với một người lính khác tay rất nhiều hột cơm, anh ta trông thấy, trong lòng chỉ sợ hột cơm lây sang mình mà thôi. Mười lăm hôm sau, quả nhiên ở đối tử hai ngón tay cái về bàn tay trái nổi lên một hột cơm, được mấy hôm thì hột cơm to bằng một cái hạt đậu. Sau lại nổi lên vỏ số là hột cơm khác, ở mu bàn tay và ở cổ tay.

Người ấy yên trí rằng hột cơm lây, bèn thử làm cho lây sang anh em trong ngũ, nhưng không thấy ai bị lây cả.

Khi người lính ấy đến xin chữa, thì bác-sĩ thấy một cái hột cơm lớn và 25 cái hột cơm nhỏ. Ngày hôm ấy bác-sĩ liền đốt ngay cái hột cơm lớn, rồi lấy hột vàu-mắc rắc đầy vào tay và dùng một miếng vải bọt chặt bàn tay mà bảo: Chữa thế là đã. Trong 10 hay 15 ngày nữa, bao nhiêu hột cơm tự khắc mất hết.

Quả nhiên hai mươi hôm sau bao nhiêu hột cơm đều mất hết.

2) Ngày 16 août mới đây, một bà phước có nói với bác-sĩ rằng châu bà ta đi lính đóng ở liên-đội phảo-thủ thứ 12e ở Rodez có nhiều hột cơm ở tay phải. Hột cơm tự nhất mọc lên đã 4 năm nay và chữa theo lối thường không thấy khỏi, nên bốn tuần nay không chữa chạy gì nữa.

Bác-sĩ khuyên bà phước nên viết một bức thư cho người lính ấy, bảo người ấy nếu trong lòng không nghĩ gì đến hột cơm nữa, thì tự nhiên sẽ có phép lạ cho chóng khỏi. Bà phước theo lời gửi thư đi. Bác-sĩ bảo bà phước như thế, cũng là để thí-nghiệm xem sao. Dè đâu 18 hôm sau, người châu đến báo cho bà biết rằng khỏi hết hột cơm rồi.

Bác-sĩ kể hai việc ấy, rồi có kết luận rằng hột cơm có thể dùng phép tâm-lý mà trị được, nghĩa là làm cho người ta in trí rằng nay mai sẽ khỏi thì tự nhiên khỏi vậy.

Cuộc điều-tra về việc làm tự-điển Việt-Nam

Chữ nghĩa mỗi ngày một khác

(Tiếp theo)

Mũ

« Mũ », nguyên là chữ « mạo » mà ra, người ta cũng có gọi « mão », là đồ phục sức ở trên đầu. Phong tục nước ta ngày thường hay bịt (chít) khăn đen, chỉ trừ ra khi tế, lễ, mới dùng đến « mũ »; hoặc là những người già, con trẻ có sắm riêng một thứ bao-đầu cũng gọi là « mũ ». Còn cái đồ đội trên đầu để mà che đậy mưa nắng, thì lại có riêng hẳn một cách khác nữa là nón với dù. Ấy trong cái tiếng « mũ » của ta, trước kia có phân biệt như thế, cho nên hễ nghe nói đến « áo mũ » thì ai cũng hiểu là cái đồ lễ phục trong khi lễ tự, và trong chốn triều đường. Bởi thế mới có những câu thành ngữ : « áo mũ cân đai » (1 « mũ cao áo dài », (2) « ý quan chỉnh tề », (3) « ý cân thuần lắc » (4).

Đến như bây giờ, thấy đã nhiều người bắt chước theo mặc đồ Âu trang lắm, thì cái tiếng « mũ » nghe nó lại càng rộng nghĩa hơn xưa nhiều: nào « mũ » trong nhà, « mũ » ngoài đường, « mũ » trời mưa, « mũ » trời nắng, « nũ » mùa hè, « mũ » mùa đông; ra đường gặp nhau ngả « mũ » chào mừng mới là lịch sự bước chân vào nhà cất « mũ » để đầu trên mới đáng kể nghi. Bất cứ lúc nào cũng thấy có « mũ » áo, bất cứ chỗ nào cũng nghe nói « mũ » áo, có lẽ sau này nghe nói đến « mũ », bất qua cũng như là nón vậy, chứ chẳng có gì phân biệt nữa chăng ?

(Còn nữa) Phụng-Đình, Tourane

(1) Cũng là cái lưỡi trai bằng tóc « Vũng cao », bao quanh ra trước trán để vén tóc lên cho gọn gàng in đội mũ. Hai là cái nịt thắt lưng.

2 Có ý trông mong cho kẻ tay trắng trở nên giàu sang lại càng có ý nhạo báng những quyền qui bỉ bỉ mà coe ao dài

3 Quan nghĩa là mũ. Ngày xưa đội mũ cũng như bây giờ bịt khăn đi đâu, áo mũ cũng phải cho tiềm tất.

(4 Khăn áo đen toàn, trong sự giao tiếp, tỏ ra mình áo trông-e vẻ lễ

MỘT SỰ TIẾN-BỘ VỀ VÔ TUYẾN-ĐIỆN

M Marconi, là nhà phát minh ra vô tuyến-điện kể cứu hai năm giới nay, mới tìm được cách khiến cho luồng điện đi thẳng theo một đường nhất định, hình như dùng đèn lo mà chiếu ánh sáng đi thẳng vậy.

Dùng cái máy của ông mới chế được, thì luồng điện gửi cho xứ nào chỉ một xứ ấy nhận được thôi, các xứ khác không sao nghe được. Hiện ông lại đương kê-cứu để chế một thứ máy làm cho điện gửi điện thông tin cho một nhà máy nào, thì chỉ riêng nhà máy ấy tiếp được mà thôi, chứ các nhà máy khác ở gần đấy cũng không sao nhận được

Cách sinh-hoạt của bọn thanh-niên

Thường thấy có người phàn nàn rằng trí-não và tâm-huyết của bọn thanh-niên ta bị cái không-khí hủ-bại tự bao nhiêu đời nó làm cho mờ tối và ngủ lạnh đi. Điều đó cũng có lẽ, nhưng ta muốn nói cho đúng hơn là ta xét ngay cái hiện-tình thì ta lại có thể nói được rằng trí-não và tâm-huyết của bọn thanh-niên bị cái không-khí bác tạp trong lúc bấy giờ mà mờ tối và ngủ lạnh đi lại càng thấy rõ ràng lắm. Ta muốn tách thì mới kết nên quả được, bọn thanh niên cách sinh hoạt có chính đáng thì mới nên một phần tử đáng yêu mến, và đáng trông cậy cho xã-hội nước nhà.

X.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 17 Avril 1924

Việc bảo-cử ở nước Đức

Chánh-phủ Berlin có công bố rằng tin đồn rằng việc bảo-cử nghị-viện hoãn lại là một tin đồn sai.

Nước Ý với các tờ trình của các nhà giám-định

Quan thủ-tướng Mussolini ưng thuận các tờ trình của các nhà giám-định.

Paris, ngày 18 Avril 1924

Hội-đồng Bồi-thường

Hội-đồng bồi-thường đồng-thanh quyết nghị hai khoản sau này :

1· Khuyên các nước Đồng-minh nên ưng chuẩn mọi khoản trong tờ trình của các nhà giám định để cho cái chương-trình của các nhà giám-định kế hoạch ra đó thực-hành được một cách nhanh chóng.

2 Khuyên chánh-phủ nước Đức nên chong-thong đệ trình hội-đồng các luật-pháp, cùng các chỉ-dụ của bản chánh-phủ định đặt ra để thi-hành mọi khoản theo như ấn-văn của các nhà giám-định.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 17 Avril 1924

Đảng cộng-sản ở nước Anh

Đảng cộng-sản vận-động về việc đình-công một cách kịch-liệt, nên nhân tâm cũng chưa được yên.

Nước Anh và nước Nga

M. Trotsky diễn-thuyết ở Tiflis có nói rằng dư luận nhiều nơi ở nước Nga không ưng việc đặt giao ước với các nhà tư-bản nước Anh.

Bordeaux ngày 19 Avril 1924

Nước Đức với cái vấn-đề bồi-thường

Hội-đồng Bồi-thường đã lại-cáo bức thư trả lời của nước Đức cho các báo. Trong bức thư ấy chính-phủ nước Đức có nói : Đã nhận được thư ngày 11 avril, nói về các tờ trình của các nhà giám-định. Nhờ có các tờ trình ấy, vấn-đề bồi thường sẽ giải quyết được nhanh chóng. Chính-phủ Đức sẵn lòng góp sức cho mọi việc của các nhà giám-định kế hoạch ra đó được thành công.

Cavite ngày 17 Avril 1924

Cuộc bay vòng thế-giới

Tin Alaska — Sáng hôm nay các phi-hành gia bay vòng thế giới đã bay đi Chinginix.

Nước Đức với cái vấn-đề bồi-thường

Tin New-York. — Nước Đức thuận lấy các tờ trình của các nhà giám-định làm tiêu-chuẩn để điều đình về việc bồi thường, nên giá tiền franc cao lên.

Cuộc thi thơ

Của Nhà-văn-Quốc-tế-tự

MMCCXXXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Trông thấy mà thêm động tấm lòng.
Trước gác Khuê-văn cao đến mực,
Trong đền Khải-thánh đẹp vô cùng.
Lý, Trần, Lê vẫn nền tôn xã,
Nùng Nhị Tô còn giải nỗi sông.
Sang trọng biết bao người gửi ý,
Nho thu một mối vạn anh hùng,

Trần-ngọc-Thụ, Tây-mỗ

MMCCXXXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Từ trước về sau vẫn Lạc-Hồng.
Mấy triệu đồng-bào chung đạo Khổng
Một nền văn-hiến giữa trời Đông.
Vừng trăng thu-nguyệt soi sông Nhị,
Ngọn gió nho-phong khắp núi Nùng.
Bia đá trăm năm ghi tạc mãi,
Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,

Phùng-khắc-Khoát
15, Ngõ Gia-ngư, Hanoi

MMCCXXXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Không-miếu cùng nhau phụng-sự [chung.
Xã-tắc vẻ-vang nhờ Khổng Mạnh,
Sơn-hà bền vững với Tây Đông.
Lý, Trần xây đắp nền Thù Tứ,
Lê, Nguyễn vun trồng giống Lạc-Hồng
Các bậc tiên-hiền đời trước đó,
Tấm gương công-đức vẫn ghi lòng.

Lê-quốc-Tân
5, Rue du Vọng-đức, Hanoi

MMCCXXXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Giường cột là đây có biết không ?
Chín bậc cung-tường in sắc Nhị,
Một sân thi lễ giải mấy Nùng.
Trải bao mưa gió ngày Âu Á,
Bền mãi đi-luân cõi Lạc Hồng.
Sá kể long ô là cuộc sẵn,
Nước còn miếu mạo đạo còn sùng

Bùi-Hiệt
Làng Bình-hà, Hải-dương

MMCCXXXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Dấu cũ còn in giống Lạc-Hồng.
Lầu rợp cương-thường nơi trấn Bắc.
Nền cao lễ giáo chốn kinh Đông.
Mảnh gương nhật-nguyệt còn soi sáng
Ngọn bút xuân-thu vẫn nhớ công.
Giải giá dầm mưa hương khói tỏa,
Khi thiêng nghi-ngút với non sông.

Hợp-Lợi, Hải-dương

MMCCXL

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Không-miếu ngày nay vẫn kính sùng
Nguồn đạo sông Thù thông giải Nhị,
Mạch văn núi Mỗ dẫn non Nùng.
Giữ gìn quốc-túy còn bia đá,
Dàng buộc nhân-tâm vững cột đồng.
Pháp-Việt văn-chương tuy biểu đổi,
Vẫn còn hương khói phụng thờ chung

Nguyễn-xuân-Cảnh Hải-dương

MMCCXLI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu là tòa đang kính cung.
Ba đá tạc danh người tri-tuệ.
Bảng vàng treo giá đứng anh-hùng,
Khói hương đạo lý bay cao ngất,
Lửa nến văn minh rọi tứ tung.
Ai có biết công vua Lý-thánh,
Xây nền văn vật đất Thăng-long.

Đỗ-đình-Quang. Hà-nam

MMCCXLII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cảnh sắc đâu bằng sân miếu không ?
Mấy bức tường hoa quanh cửa Giám
Ngọt trăm bia đá đối non Nùng.
Cây phô khoa-giáp cao cao ngất,
Trăng rọi cương thường sáng sáng [trong.
Nghỉ - ngút hương đàng thơ thánh [Khổng.
Mới hay bể học rộng mênh-mông.

Cao-đàng-Ngạn, Hà nam

MMCCXLIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu Khổng còn ghi với núi sông.
Một nếp đèn cao trong cửa Giám.
Rõ nhiều bia đá đứng dưới non Nùng
Cây phô khoa-giáp cành cao vót,
Hồ chứa cương-thường nước trắng
Nào bạc, nào đài, nào trò-đậu, [trong,
Lý, Trần, Lê, Nguyễn vẫn tôn sùng.

Vũ-văn-Phúc Hà-nam

MMCCXLIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Đạo Khổng gây nên tự bụ Hồng.
Bia đá tạc truyền khoa hoan hải.
Bảng vàng ghi chép sĩ nho-phong.
Dòng tuôn nước Tứ trải sông Nhị,
Ánh sáng sao Khuê tỏ núi Nùng.
Thỏi-đại và -mành tuy biến cải,
Mặc ai Âu Á cứ tôn sung.

Nguyễn-xuân-Thọ
99 Boulevard Bonnal, Haiphong

CÁCH KHỞI NGHIỆP CỦA MỘT NHÀ ĐẠI-PHÚ

Mấy năm trước đây, một người trẻ tuổi, ăn bận xuềnh xoàng, cơ bộ ra tàng kiết, dương ngồi ở dưới hiên một cái khách sạn nhỏ, ở ngoại châu-thành thành Los-Angeles, châu Californie, trông thấy một người Mọi dắt một cái xe có hai con ngựa kéo, trên có xếp đầy một thứ đá sắc nâu. Bỗng trong trí não người ấy phát ra mấy câu hỏi : Xe này ở đâu đến ? Xe đi đâu ? Đá kia dùng để làm gì ? Nghĩ thế rồi vội chạy theo xe mà hỏi, người Mọi bèn kể chuyện rằng mỗi ngày người ấy đến một cái mỏ kia, ở Westlake Park, gần tỉnh thành, lấy một xe đá ấy đem bán cho mấy nhà máy nhỏ kia, để dùng làm than đốt.

Người ấy nghe người Mọi nói xong gật đầu, liền nhảy lên xe điện đi thẳng đến Westlake Park. Đến chỗ người Mọi lấy đá xem qua, biết ngay là một thứ đá dầu hỏa. Người ấy về nhà nhờ người bạn cấp cho ít vốn, xin với chánh phủ nhượng cho một khu đất ở gần cái mỏ đá ấy, rồi ra công đào cuốc hết ngày ấy tháng khác, đến khi đào xong cái giếng thì thấy dầu hỏa ở dưới vọt lên. Cái người thiếu niên nói trên này tức là H.Edward Doheny,là một nhà chủ mỏ dầu hỏa ở Hoa-kỳ vào bậc đại-phú ở thế-giới ngày nay vậy.

LỜ ĐỜI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo-quán 4 xi piastre sáu báo, nhưng lại thế nào thì báo cũng gửi tiếp như vậy, về gửi theo hai kiểu giấy quấn khác.

Nếu ai không gửi tiền theo thì sở đã ngại đi nhắc mà phải tốn nhiều lời.

VĂN UYỂN

Thu dạ cảm hoài

Thường thu nguyệt bóng nga soi lọt,
Ngỏi xuân hoa mừng rót chén quỳnh.
Niềm riêng này vẫn đinh ninh,
Nỉ non mấy khúc thấu tình chăng nào!
Bên sông nghỉ hoa cười liễu ỏi,
Trước thành đòng oanh nói nhạn [thưa.

Người ra mà cảnh vẫn ưa,
Lầu hồng ra thói ỡm-ờ trên người.
Bạn đài-các ai ơi đợi với,
Kho gió trăng chơi lấy kẻo hoài.
Ngày xuân duyên hãy còn dài,
Nước non đó để cho ai phẩm đề!
Đem tài sắc vào nghề dịp các,
Để thế-gian tỏ mặt non già.
Chung tình nỗi sóng thu ba,
Mắt xanh ai kẻ yêu hoa mấy phần.
Xem coa tạo xoay vần kim cổ,
Hỏi xuân bà nhân độ được bao!
Cõi trần nỗ mặt anh-hào.
Khi ra liễu-phố khi vào đào-nguyên,
Đào hoa lưu thủy hồn nhiên tại,
Khách giang hồ phải trải mùi đời.
Tha hồ nguyệt mỉa hoa cười,
Ngâm thu sẽ gởi mấy lời nguyệt hoa.
Có tình ta lại gặp ta!

Lan-đình. Ng-huy-Kỳ.

VIỆC HANOI

Nhân dịp lễ Pâques nhà máy nghỉ không làm việc. Vậy số báo 2126 đến ngày thứ ba 22 Avril 1924 mới ấn-hành.

Thời-tiết

7 giờ 23 độ
13 giờ 25 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Chủ-nhật, 20 Avril 1924
Pâques

Âm-lịch

17 tháng ba, năm Giáp-tí
Ngày Kỷ-tị
Hành Thổ, Sao Trương, Trực Nguy.
Kỵ: Kinh-lúc, Chiêm-cái
Nhật: Tế-tự, Hôn-thú, Quan kế, An-sàng, Tài-sự, Khai-thị, Giao-dịch

Tin bão. — Sẽ có ngày 19 Avril 1924, giờ tạo ở Nhà-thương Kinh là 8 t. 30.

Tin tàu. — Tàu *Compiègne* mang thư sang Pháp (thư những thư và các bộp có khai giá không quang) đến ngày thứ tư 23 avril hồ 9 giờ 30 ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane và Saigon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa tối 22 avril 20 giờ 7 phút.

Quan Toàn-quyền sang Nhật. — Tàu *André Lebon* chung 25 hay 27 tàu này thì vào vũng Hạ-long. Quan Toàn-quyền sẽ xuống tàu ấy để sang Nhật.

Hạm-đội Hoa-kỳ tại Saigon — Hạm-đội Hoa-kỳ đã từ biệt Saigon ngày 18 avril lúc 13 giờ để ra Haiphong có gửi điện tín sau này vào quan Thống-đốc Nam-kỳ.

« Các quan võ và thủy-thủ hạm-đội thứ 45 xin cảm tạ quan lớn về sự khoản đãi rất thân ái của chính-phủ đối với Hạm-đội tại Saigon. Nay Hạm-đội từ biệt thành-phố Saigon thì lấy làm nhớ tiếc lắm, nhưng trong lòng mong rằng nay mai sẽ trở lại kết thân với nhân-dân thành-phố. Xin ngài nhận lấy tấm lòng tận trung của thiềm-chức.

Ký tên : Kimmel.

Quan Học-chính tổng-trưởng Joubin về nghỉ. — Báo *France Indochine* có đăng rằng có lẽ quan Học-chính tổng-trưởng Joubin vì sức yếu mà phải về nghỉ bên quí-quốc. Nếu tin ấy mà đích thực thì không biết quan nào sẽ đến thay ngài trong cái chức-vụ quan-trọng ấy.

Các hương-hội. — Quan Thống-sứ có nghiêm ra rằng có nhiều làng, hương-hội cử bỏ mặc cho những người tầm-thường mà những hưu quan hay là những nhà có thổ-lực có học thức không buồn nhìn đến. Bởi vậy mới đây ngài có thông tư cho các quan cai-trị đầu tỉnh hỏi cho biết nguyên do là tại làm sao, Có phải là tại chức chánh phó hương-hội không có vinh-dự gì, không có vẻ vang bằng của nhà-nước cấp cho và không có ngôi thứ gì ở trong làng chăng. Nếu nguyên do ở những lẽ ấy thì ngài định sửa đổi lại những nghị-định tổ chức ra các hương-hội, mà cấp cho các chánh-phó hương hội mỗi người được một cái bằng.

Còn về ngôi thứ cho các chánh phó hương-hội thì cũng để, chỉ có một điều khó là không biết cho những người ấy vào thứ bậc nào và cách cho làm sao. Bởi vậy mà ngài có tờ cho-rì để hỏi ý-kiến các quan cai-trị đầu tỉnh về mấy điều sau này :

1· Muốn tăng cái giá của những chức mới ấy (chánh phó hương hội) lên thì nên theo cách nào ?

2· Nên cho các chánh phó hương hội ngồi thứ nào ở trong làng ? Lại có nên cho cả thư-ký, thủ quĩ và các tộc biểu các ngôi thứ ấy không ? và nên thì cho vào bậc nào ?

3· Nhà-nước có nên dự vào việc cấp ngôi thứ ấy không và nên thì làm thế nào ? có nên cử ủy để cho làng được tự-do sắp đặt các ngôi thứ ấy không ?

Nhân tiện, quan Thống sứ lại hỏi cả về việc bầu lý-trưởng nữa.

Vì cứ như nghị-định ngày 25 juin 1922 thì lý-trưởng không có chân ở hương-hội, nhưng cũng có thể được dự vào hội, cai chức trách thì cũng chung với Hương-hội nhất là về việc thừa hành lệnh quan và các lệ luật. Vì vậy mà cái chức trách của lý-trưởng với hương-hội nhiều khi vẫn tương phản nhau mà các quanh phó hương hội có ý để mặc lý trưởng giao thiệp một mình với quan trên. Chủ ý nghị định ngày 12 août 1921 là để phiền cho các hương-hội khỏi phải đi tại tổn kém về những việc tầm thường, nhưng cái chức trách vẫn là phải trông nom lấy việc làng.

Nay muốn cho cái chức trách của lý trưởng với hương-hội khỏi lẫn với nhau thì quan Thống sứ có ý định rằng lý trưởng từ nay phải tuy thuộc về hương-hội mà cũng do hương-hội chọn ra như là thư ký với thủ quĩ thì không phải bầu cử nữa. cũng là một cách để kiện cáo về bầu cử, để phiền nhiễu cho dân và nhất là để được những việc các quan lại và hương-thân bàn ấn tiền về việc bầu cử.

Như thế lý-trưởng chỉ là một người thừa hành của hương-hội, nhà nước không cần phải cấp vì bằng gì nữa, còn như chánh hương hội có vẻ vang của nhà nước cấp cho thì sẽ là một người có danh-vọng nhất.

Đó mới là ý kiến riêng của quan Thống-sứ, chứ chưa có gì là nhất định và ngài còn đợi giấy phúc bẩm của các quan cai trị đầu tỉnh rồi mới quyết định.

TRẢ GIÁ THỰC CAO

Quốc-trái vô danh (au porteur) bị cứ năm nào, hàng nào, mà mang đến bán cho bản-hiệu, sẽ tính một giá rất cao.

HOÀNG-XUÂN-LAN
Chủ hiệu Fonderie Tonkinoise
2059 39, Phố hàng Quạt, Hanoi

Tòa án trừng-trị Ngày thứ ba này nhằm vào lễ Phục-sinh, vậy phiên tòa án trừng-trị hôm ấy sẽ hoãn đến phiên thứ năm sau.

Cuộc đua xe đạp và đua ngựa — Bản-báo nhắc lại rằng tối nay về tối mai ở trường xe đạp sẽ có cuộc đua xe và chiều mai thì có cuộc đua ngựa. Nếu trời cứ tạnh ráo thế này đường nắng mà đường mưa thì cuộc đua ấy sẽ vui lắm. Quan Toàn-quyền đã hứa sẽ đến dự cuộc đua ngựa ngày mai.

Rút bớt các khoản chi-tiêu thái quá. — Quan Đốc-lý mới có xét ra rằng trong các sở tùy thuộc về thành-phố có nhiều khoản chi tiêu thái quá, nhất là những tiền xe của các viên-chức đi tính vào công-quĩ. Bởi vậy ngài vừa thông-đạt cho các sở các phòng nên rút bớt những khoản chi-tiêu thái quá đi, để cho đỡ sổ dự-toán của thành-phố.

Thuốc-lá Manille vấn điếu to và vấn điếu nhỏ (cigares et cigarettes) tốt thượng-hạng và khói rất thơm.

Thuốc-lá Hoa-kỳ vấn nhỏ (cigarettes) hiệu « Camel ».

Bán tại : số 36, phố Đường Huế (Chợ-hôm) Hanoi. 3522

Ngày kỷ-niệm của hội Trí-trí. Đến tối chủ nhật 27 avril hồi 9 giờ hội Trí-trí sẽ đặt tiệc trà tại hội-quán ở phố hàng Quạt để mừng ngày kỷ niệm năm thứ 32 của hội.

Trường nam-sư-phạm Cậu Hồ-quang-Thuận, học-trò năm thứ nhì trường nam sư phạm, vì sức yếu, bị thải hồi.

Ngạch quan lại. — M. Hoàng-đức-Hàm, tri-huyện hạng ba, huyện Kimsơn, nay kiêm việc phát lương cho các người về ngạch học-chính ở hạt ấy.

M. Trần văn-Đạt, thừa-phái hạng nhì, huyện Hải-an, nay kiêm việc lục sự tại tòa án huyện ấy.

M. Lã-xuân-Mai, huấn-đạo, nay bổ vào tòng sự tại dinh quan tổng-đốc Hải-dương.

RẠP CHỚP BÓNG PALACE

Chương trình từ ngày thứ tư 16 đến ngày thứ bảy 19 Avril 1924

THỜI-SỰ ECLAIR

CŒUR LÉGER

Hài kịch chia làm bốn phần

THỜI-SỰ PATHÉ

Sau phần thứ hai phim

CŒUR LÉGER

thi entr'acte

Buổi hát ngày thứ bảy, ngày thứ năm, hồi 17 giờ 30

Ngạch thanh-tra phủ Thống-đốc Nam-kỳ — M. Phạm-văn-Trương, có bằng tốt-nghiệp trường Pháp-chính (ban Tài-chính) được bổ thanh-tra sự ngạch phủ Thống-đốc Nam-kỳ, niên bổng 1100 đồng.

Hội Tây-lai vô thừa nhận. — Quan Thống-sứ Bắc-kỳ vừa ký nghị-định cấp cho hội bảo-trợ những Tây-lai vô thừa nhận 2.000 đồng là tiền cấp vào khoảng tám cả nguyệt thứ hai trong năm nay.

Hòa-xa Vân-nam Ải-hữu hội. — Tối hôm thứ năm vừa rồi hồi 20 giờ, có họp đại nội-đồng thường-niên của các viên tòng sự sở Hòa-xa Vân-nam ở nha công-quản hội Tri-tri Hanoi. Ông Nguyễn-văn-Đại làm chủ tọa. Đúng 20 giờ 30 thì khai hội.

Trước hết ông Đại đọc bài diễn-văn bằng quốc-ngữ kể trình tình hình các công việc hội trong năm 1923 rồi đọc tiếp theo tờ xuất nhập chi thu về việc tài-chính của hội.

Sau đến ông Nguyễn-vinh-Lan đọc tờ biên-bản tiểu hội-đồng kiểm-soát tài-chính thay ông Vương-văn-Hàn chánh hội đồng ấy bận việc không đến dự đại hội-đồng được.

Đại hội-đồng xét các công việc xong thì bầu tòa trị-sự năm 1924 như sau này :

MM. Ng-văn-Ký, hội-trưởng ; Hoàng duy Chi, Hoàng Ái, phó hội-trưởng ; Ng-vinh-Lan, tổng thư-ký ; Trần-như Tiếp, Ng văn Ban, phó thư-ký ; Ng-xuân-Lan, tổng thủ-quĩ ; Trần-v-Lễ, Phạm-ngọc-An, phó thủ-quĩ ; Vũ-khắc-Nương, Ng-văn-Đại, Vương-v-Hàn, Đào-văn-Sử, trị sự hội-viên ; Đoàn-kim-Thanh, Ng-tấn-Mỹ, kiểm-sát.

Bầu cử và bàn mấy việc vặt xong vào hồi 22 giờ thì đại hội-đồng giải tán.

Vân-nam Hòa-xa Ải-hữu hội lai cảo

Ngạch khán-hộ. — M. Đàm-văn-Nghiêm, tức Đàm-văn-Nghị, tức cả Chất, khán hộ tập sự, tại nhà-thương Hà-nội bị cách chức.

BÁN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói. 0p.08
Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói. 0.10
Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-hương) bọc vào hộp hàn kín, mỗi hộp hai mươi điếu. 0p.20
3697

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thọ độ nguyên đẳng Bác-đẩu bội-tinh.
Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tunis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Said Ai-cập Huế.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các trứ bệnh lận bệnh giang mai
Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÂM-CHỨNG : Giá 1$50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32.
GIẤY nói số 286 3016.

Cái nạn hằng ngày. — Chiều hôm qua hồi 2 giờ một cái xe tải của nhà rượu bia Hommel với một cái xe nhà của Mme Ky-lương ở số 27 hàng Bột đụng phải nhau ở phố ấy. May không việc gì đến người chỉ hư hỏng xe mà thôi.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Con nước lên xuống. — Ngày thứ bảy 19 avril 1924 :

Nước kém con.

Ngày chủ-nhật 20 avril 1924 : Nước lên 23 phân vào hồi 3h54 buổi chiều.

Nước đứng con về buổi sáng.

Ngày thứ hai 21 avril 1924 :

Nước lên 26 phân vào hồi 4h40 buổi chiều.

Nước xuống 14 phân vào hồi 1h42 buổi sáng ;

Ngày tứ ba 22 avril 1924 :

Nước lên 29 phân vào hồi 5h40 buổi chiều.

Nước xuống 12 phân vào hồi 4h40 buổi sáng.

Hạm đội Hoa-kỳ tại Haiphong. — Đến ngày mai 20 avril thì hạm đội Hoa-kỳ sẽ tới Haiphong, nhưng chỉ có năm chiếc thôi, vì một chiếc ở lại Saigon. Chừng 3 giờ thì hạm đội sẽ vào bến. Cứ như chương-trình đã soạn thì khi tàu tới nơi, các quan chức ở Haiphong sẽ ra nghênh-tiếp ngay và các quan võ Hoa-kỳ cũng đến yết kiến các quan chính-phủ Pháp ngay ngày hôm ấy.

Hồi 8 giờ tối thì thi ết tiệc tại tòa Đốc-lý.

Ngày thứ hai các quan ở hạm đội đi chơi Đồ-sơn và ăn cơm sáng ở đó rồi về qua Kiến-an.

Ngày thứ ba 22 avril hồi 18 giờ thì tiếp các ba sĩ quan tại khách-sạn Grand Hôtel du Commerce. Hồi 21 giờ thì hòa-nhạc tại công-viên nhà hát, 22 giờ thì nhảy đầm tại nhà hát Tây để mừng Hải-quân của Hoa-kỳ.

Tại Tòa án. — Phiên tòa ngày thứ năm 17 avril xử những việc sau này :

Tên Vũ-v-Tích, đốn tre không có giấy phép phải phạt 100 quan và 8 ngày tù ăn treo ; tên Trần-v-Giảng phải một năm tù về tội ăn cắp một cây xe cao-su và một bộ quần áo vải ; tên Ng-văn-Nhọ ăn cắp của người ta một thùng tiền kẽm là 12 p. phải bỏ tháng tù ; tên Mai lương một đôi chiếu phải tám tháng tù ; ba người Khách phải mỗi người 16 quan tiền phạt an treo về việc khai sinh cho một đứa trẻ chậm trễ ; tên Phạm-v-Chinh phải phạt tù 6 tháng về tội ẩn cắp một cái áo pardessus và một đôi bit-tất tay bằng da của ông Giorgi ở Hải dương.

Ốm đương. - Vào hồi 19 giờ ngày hôm kia, người ta thấy ở sau chợ Sắt tên Trịnh-v-Bé, 25 tuổi, làm culi, ốm nằm ở đường. Tên Bé đã đưa ngay vào nhà-thương phục thuốc.

Cái nạn hàng ngày. — Chiều 17 avril hồi 5 giờ một cái xe ô-tô do một người Tây cầm máy đi qua đường Bonnal, khi tới trước cửa nhà pha thì đụng ngã một người cu-li đã có tuổi tên là Lương-xuân-Cao nhà ở Hạ-lý. Người này bị xây xát cả đầu và chân, những vết thương xem ra cũng nặng đã cho đưa ngay vào nhà thương.

Vô-ý mà bị bỏng. — Ngày 17 avril vừa rồi, một người Ấn-độ làm công ở hiệu Pounesidi et Veyret lấy dầu xăng lấy những vết mỡ ở quần, nhưng miệng lại gần đèn thuốc lá; không may tàn thuốc rơi vào thùng dầu rồi bắt lửa mà cháy bùng lên, người Ấn-độ bị bỏng ở bàn tay, cánh tay và ống chân cũng hơi nặng, đã phải khiêng ngay vào nhà thương, còn đồ đạc thì không hư gì cả.

Chó dại. — Con chó của chú Khách Tong-y-Hoi cần phải một người đánh ta đã nửa tháng nay mới xét ra là chó dại. Vậy người đàn bà ấy nay đã đưa lên Hanoi tiêm thuốc trừ nọc độc. Chậm thế không biết có chữa được không.

Mấy hôm nay lại bắt được nhiều chó chạy đông lắm.

Sáng hôm qua hồi 5 giờ Ng-văn-Tư nhà ở sau nhà máy xi-măng mới mở cửa ra thì bị một con chó lạ cắn phải đầu gối và cổ tay. Con chó ấy đã bị đánh chết ngay, xác đã đem ra nhà nhốt súc vật để sở Thú-y xét xem có phải là chó dại không.

(Xem trang thứ ba, ở thứ hai)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có từ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự-nhiên in ra đây, chứ không phải có máy thứ thuốc về những bình lạ, làm thế-nào cho trẻ-con và người có trí khôn tài khôn ra có thể tin được!

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, nhà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bảo-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư và các nơi.

ĐÃ NGON LẠI BỔ

Rượu ŒNO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nổi-nghiệp J. BLANC, quan báo-chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2$40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC

51, phố Trang-tiền Hanoi. 2099

HỘI-ĐỒNG-ÍCH

đang giải-tán

Lời bá-cáo cần kíp

Cùng các nhà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích:

Đến ngày 31 tháng 7 tây năm 1924 này, thời sẽ kết sổ, thời sự nhận các sổ của các ông bà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích.

Vậy ông bà nào có sổ gửi tiền mà chưa giao cho ông E. CHATAIGNEAU, là Giám-Tán-Viên, ở số 3 phố Jauréguiberry, Hanoi, thời xin giao ngay cho ông ấy trước ngày 31 Juillet 1924, quá ngày ấy, người có liền gửi sẽ mất quyền đòi hỏi về số tiền mình gửi.

Giám-Tán-Viên

P. Pon E. CHATAIGNEAU,

Y. M. Grenier.

2094.

HIỆU

MINH-DƯƠNG

MAI-CHÍNH TỔNG-CỤC

của Đông pháp Yên-thảo công-ty

BÁN BUÔN VÀ BÁN LẺ

CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ XÌ-GÀ

Giữa phố hàng Gai số 83

AI MUỐN CÓ NƯỚC SUỐI VICHY NGAY Ở TRONG NHÀ

Ai cũng biết rằng nước suối Vichy có những tính chất lạ, và nước ấy dùng được những việc ích, đem về, đều bổ-dưỡng và sinh bệnh khác nữa, dùng nước ấy công-hiệu lắm.

Nhưng đến tận xuối ấy mà phải thuốc thì lại kém lắm, vì vậy hiệu bào chế MONTÈS NHÀ BÀ CHUÔNG có buôn thứ muối Sels Vichy có thứ chai lớn, có thứ chai nhỏ, chỉ bỏ mấy thìa con muối ấy vào một lít nước đun rồi thì có nước Vichy mà dùng, rất công tốn kém là bao.

Nên đến hiệu bào chế NHÀ BÀ CHUÔNG mua lấy muối Sels Vichy.

Trẻ con lạc. — Một người Khách tên là Day-chay-Chuông, 42 tuổi, nhà ở số 101, phố Đầu cầu lại sở Cẩm trình lạc mất đứa con trai tên là Day-a-Sui, 7 tuổi, từ chiều ngày thứ năm trước.

NINH-BÌNH (Phát-diệm)

Một xâu con bạc. — Chiều hôm 16 avril, linh huyện Kim-sơn bắt được đánh sóc đĩa ở trong một hiệu cầm đồ kia, vừa đàn ông, vừa đàn bà được hơn mười người, xích lâm một xâu dài, nghe đâu tại có cả mấy cô ở Hà-thành mới xuống chơi cũng có lẫn ở trong đám ấy nữa.

Đào-Nguyên lại cáo

VIỆC KINH-ĐÔ

Tờ tuần-lục của quốc-sử quán nói về việc khâm tu Đông-khánh chánh yếu cùng Khải-định chánh yếu. — Quốc-sử quán tuần chuyển lục, Cơ-mật viện tuần phụng ngày tháng tiếp nói-các cung lục rằng:

« Hiện nay phụng Hoàng thượng « giao ra cả bộ Đông-khánh chánh « yếu, Khải-định chánh-yếu sơ-tập « cộng là mười bản quyển ở quyển « đầu là tờ biên chép mục lục, khâm « phụng châu phê:

« Cứ như lời tâu xin cung-tu « chánh yếu giống như quá gấp và « gần như khoe-khoang sự tôi-rằng « của mình, trẫm cũng lấy làm ấy- « náy. Chỉ vì thời từ sang Tây học « tận có được bộ chánh yếu ấy để « noi theo gương nhân mà tu thân, cũng « không lấy gì làm hiếu quả.

« Nay đã biên thành tiền lâm, trẫm « đã biết rồi. Nhưng về b. Khải-định « chánh-yếu sơ-tập, trong ấy có chỗ « sức bảy giờ trẫm nhận nhiều việc « dùng chữ chưa được chỉnh-nhã nay « đã phê cải lại rồi. Vậy giao cho nha « sở quan khắc vào bản mà in cho « xong đặng kịp gởi cho thái-tử gấn « tập, khiến cho Âu, Á văn-minh « chung đều làm một sớm được hoàn « toàn công quả, đó là sự bản giúp « trẫm về sự yến được đi nưu vậy, « trẫm thiết lấy làm gia-duyệt hết sức.

« Vậy tổng-tài Hồ-thanh cùng Tiêu, « Hoàng, Cao và Trịnh đều cho truyền « chỉ gia-thưởng. Còn như các viên « biên-tập giao cho tổng-tài xét nghĩ « hễ ai nên thưởng kim ngân liền « khâm, chuẩn cho lập phiếu phúc- « tấu mà tâu chỉ ». Khâm thử, khâm « tuân, vậy nên tuân chuyển lục để « tuân phụng. »

Nay tuân chuyển lục

Tờ thông tư nói về việc xét thưởng các hạng bội-tinh về kỳ nguyên-đán năm 1924 — Quan Khâm sứ Trung-kỳ thông-tư cho các quan Công sứ các tỉnh. Quan Đốc-lý Đà-nẵng và các quan tỉnh-thần các nha-sở dặng hay:

Về kỳ nguyên-đán năm 1924, lệ có xét thưởng các hạng thuộc địa bội-tinh, học-chánh bội-tinh, danh-dự bội-tinh, thương-mại bội-tinh cho các quan-viên cùng nhà chánh, ngài xét trong quí-tắt, hoặc tại nhà, người nào đáng thưởng hạng gì, xin hãy kê để thưởng sách về cho sớm, định đến ngày 1 tháng 11 năm 1924 thì hết hạn

Lại những thưởng-sách đều phải để làm hai bản.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-BÌNH

Tiết đã sang hè. — Từ bữa cuối tháng tuần tháng ba trở đi, tiết trời đã đổi ra cảnh mùa hè, khí hậu viêm nhiệt là thường vì cái nắng mới này mà chúng cảm-nạo thình-hành lắm.

Có ngày thiệt mạng. — Ngày hôm 14 avril, một chiếc ô-tô đương chạy có một đứa trẻ đeo sau xe bị té ngã, xây xát cả mấy mặt, máu chảy dầm dề, phải đem vào nhà thương.

Sở Phòng-thanh phải bố nó năm hao để cho biết mà ngăn cấm lấy con chơi nghịch như thế, có ngày chết oan mạng!

Quang cảnh làng Thuận-tỷ. Làng Thuận-tỷ cách tỉnh thành hai ki-lô-mét, nhân cư cũng trù mật, kẻ cũng là một nơi lớn. Nay nhân có việc làm đường xe lửa, quang-cảnh lại càng thêm vui, trên đám hoang đến khoảng gần mười mẫu long lấy, tô điểm thêm cho thêm vẻ mỹ quan, mấy toà nhà ấy tục là nhà gare trung-ương của con đường xe lửa Vinh Đông bé.

Cá ông luỵ. Ngày 13 avril mới rồi ở nhà phán làng Quảng-đức thuộc huyện Bố trạch, một người đánh cá đưa tới ra bể nổi mới rang đó, gặp thấy được một lười cá ông trời dắt vào bãi cát.

Quan huyện phải cho lệ về khám thì thấy trên lưng có một vết thương gần khủng, do bể dài được bốn thước ta.

Miền nam-ngãi-đấy vẫn sinh nhai về ngư-nghiệp, chắc họ sẽ làm lễ tống-táng linh-đình lắm.

Hỏa tai. Trưa hôm 15 avril ở xóm Cầu Ngược làng Đông-bà-tài thành-phố, bị một trận hỏa-tai, cháy mất hai căn nhà tranh, một cái chạy sạch, còn cái kia thì chạy mất hai gian, kể-cả tên là Hoàng-tấn-Lân và Ng-thị-Đốt.

Duyên cớ trận hỏa-tai nay, chưa ai biết rõ.

Nông-vụ tiêu-tức. — Một kỳ trước, bản báo đã đăng tin rằng: vụ lúa tháng năm này, may nhờ trời được mấy trận cao-vũ, tắm-nhuận cho ngọn lúa non đương kỳ ngậm sữa, thời tiết như thế đối với mùa màng thực là lợi lắm, nông gia đã lấy làm mừng. Ai ngờ giời cứ mưa rét như thế luôn trong một độ gần nửa tháng, thành thử nhiều đám ruộng sâu nước đọng lại nhiều quá, lúa sắp lỗ lại bị ngâm nước, vì vậy cho nên có thất bát đi một ít.

(Xem trang thứ tư).

諧 HÀI-VĂN 文

Câu chuyện trong sòng bạc

Có nhà kia ở phố hàng Bạc Hanoi, gá bạc to lắm. Các con bạc, ai hết tiền lại thấy ở xuyên và nhẫn cầm chỉ ở chỗ-nhan. Một công tử cầm nhẫn đeo tay, chiếc nhẫn có trem chữ. Chủ-nhân nhìn xem chữ gì thì là hai chữ « Giới đồ 戒 賭 » nghĩa là chừa đánh bạc.

Chủ-nhan đang ngồi đọc tiểu-thuyết, liền ngâm một câu tập Kiều rằng:

« Tái-sinh (1) chưa dứt hương thề,

« Chẳng duy nỗi để cầm về tay ai. »

(1) Đã siêu ta rồi tái-sinh-duyên (sẽ tích Minh lễ quán) có sau tại các cửa hàng sách giá 0$10

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis Phố Mới), Hanoi

MÁY NỔI SỐ 243

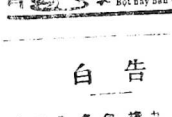
Hiện tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vi hiệ[illegible] tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2045 MẠO-THỊNH kính cáo.

PHOSPHATINE FALIÈRES

Là một món vật thực khó mà hắc chước được

Đã có tánh dưỡng như sữa, mà lại ngon ngọt, dễ ăn. Dùng nuôi con nít và để dưỡng những kẻ ỷ vi yếu. Phải coi cho thiệt hiệu Phosphatine Falières.

Coi chừng kẻo lầm đồ gian giả, bắc chước theo hột thần hiệu

PHOSPHATINE FALIÈRES

Hột này bán cùng xứ, tại PARIS thì ở đường de la Tacherie môn bài 6.

白 告 CAO-BẠCH

Muốn bán một nhà máy làm Dầu và Xa-phòng ở xứ Bắc-kỳ và một nhà máy Cưa, một nhà máy Gạo.

Ai cần mua các nhà máy rất có lợi ấy, xin cứ hỏi quan Lục-sự kiêm Quản-lý văn-khế HENRY ở Haiphòng thì ngài sẽ bảo các cách-thức cho.

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ bảy 19 avril 1924

NHỊ NỮ NÙNG TÌNH

Tích mới soạn, tâm sự éo le, duyên tình cắt cớ, nhiều cảnh than văn, lắm đoạn nực cười.

Tối chủ-nhật 20 avril 1924

PHẬN RỦI DUYÊN MAY

Tả cảnh nàng dâu hiền thảo, bị chị em nhà chồng xúc xiểm khiến cho nàng phải xa bỏ chồng con, nhờ có cửa phật đưa duyên sau lại được cùng nhau đoàn tụ. Lời thau văn về khôi hài toàn những câu đích đáng.

Tối thứ hai 21 avril 1924

Diễn hai tích:

Tích thứ nhất:

HỒNG NƯƠNG XIN LỬA

(Hát cheo)

Tích thứ hai:

TRƯƠNG-PHI NGHĨA THÍCH NGHIÊM-NHAN

(Trẻ con diễn tuồng)

Tối thứ ba 22 avril 1924

NHẤT-THỊ QUÁN SONG ĐIẾU

Trên cầu sóng nước quẩn quanh.
Lạ cho cái sóng khuynh thành trên người
Khăn hồng rơi đó của ai
Một con chỉ thắm thêu hai mối tình.

BÁN ĐỒ VẠN BẢO

Những đồ cầm ở Vạn-bảo thành phố Hanoi, trong vòng tháng năm tây 1923 mà không chuộc hay là không đổi về thì sẽ bán đấu giá ngày thứ ba mồng 6 tháng năm tây 1924 (*3 tháng tư ta*) 8 giờ sáng.

Tiền giấy bút mà người mua phải trả, ngoại giá mua, là bốn phân (4 %).

Cái sổ những đồ bán rồi thì trong tháng sau khi đã bán, ai muốn xét xem cũng được.

Quan Chủ Vạn-bảo.

2045 MÉTAILLER

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy cườm, giầy kim-tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

217

Số 14

Ngũ mỹ Tái-sinh-duyên

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Hoa-văn-phương nghe bảo, vội-vàng ra chào. *Đồng-nhân* nói:

— Bấy lâu cháu không ra ngoài, có nghe được tin gì lạ không?

Hoa văn phương nói:

— Cháu ốm hơn nửa tháng nay, bây giờ mới khỏi, còn biết chuyện chi chi nữa!

Đồng-nhân nói:

— Nhà họ *Phàng* đã định đến ngày 18 tháng tư này làm lễ cưới nàng *Nguyệt-anh*, còn ngày 26 tháng này thì đưa sính-lễ, cháu nghĩ như thế, phòng có nên lấy làm phiền-não hay không? Cháu đương-đường là một vị công-tử con quan tể-tướng, cũng chẳng thiếu gì nơi hộ đối môn đương, nhưng ta chỉ cảm-tức thay cho hai nhà họ *Phàng* và họ *Tiền* kia, chúng đối với ta dám vô-lễ mà có ý kiêu-ngạo. Bởi vậy ta đến nói cho cháu biết, cháu nghĩ thế nào?

Hoa-văn-phương nghe mấy lời của *Đồng-nhân* nói, lại càng cảm-tức bội-phần mà rằng:

— Tôi sẽ có diệu kế! Tôi xin thề rằng quyết không bao giờ chịu để cho *Phàng-hắc* được đẹp duyên với *Nguyệt-anh*.

Đồng-nhân nói:

Cát-kỳ đã tới nơi rồi! mưu-kế của ta nên phải mau-mắng lắm mới được!

Hoa-văn-phương nói:

Cứu-phụ cứ yên lòng, chớ nên nóng-nảy!

Đồng nhân đứng dậy ra về. *Hoa-văn-phương* tiễn ra đến cửa ngoài, rồi trở vào thư-phòng, sai *Hoa-hữu-linh* đi gọi *Ngụy-lâm-xuyên* đến để thương-nghị.

HỒI THỨ VII

Lại nói chuyện *Hoa-hữu-linh* phụng mệnh chủ-nhân sai đi gọi *Ngụy-lâm-xuyên*. Nguyên *Ngụy-lâm xuyên* nhà ở bên cạnh liền tường với *Hoa* tướng-phủ, cũng là nhà của *Hoa-văn-phương* cho ở nhờ.

Hoa-hữu-linh đến nhà *Ngụy-lâm-xuyên*, lấy tay gõ cửa thì bỗng nghe trong nhà có tiếng oanh thỏ-thẻ mà hỏi:

— Ai đó? Ai gõ cửa đó?

Hoa-hữu linh nghe tiếng, tâm-thần mê-mẩn, mới nghĩ thầm rằng: Người ta vẫn đồn vợ *Ngụy-lâm-xuyên* nhan sắc rất xinh đẹp, ta chưa được trông thấy bao giờ, vừa rồi ta dòm khe cửa thì mới biết lời đồn thật quả không sai!

Hoa hữu-linh nghĩ vậy, với-vàng đáp rằng:

— Cử mở cửa ra thì rõi tự-khắc biết!

Lại nói chuyện *Ngụy-lâm-xuyên* hơn nửa tháng nay không được gặp *Hoa-văn-phương*, nghĩ thầm: quái lạ! hay là *Hoa* công-tử có ý muốn sơ ta chăng, có sao 4$ lâu ta không được gặp mặt. Nhưng ta vẫn ân nhớ về hẳn, nếu nhẫn không dùng nữa, ta còn biết nhẫn không dùng nữa, ta còn biết trông cậy vào đâu. Nay ta vào rác nhà-môn mà làm nghề thảo án-từ thì lại không quản có được việc nhà, biết tính thế nào!

Trong nhà *Ngụy-lâm-xuyên* chỉ có một đứa nữ-tỳ nó tên gọi *Tiểu-hồng*, mới 15 tuổi. Vẫn trông coi việc tiếp nước, chẳng mấy lúc được thư nhàn. Còn vợ *Ngụy lâm xuyên* là *Thôi-thị* năm ấy 21 tuổi, nhan-sắc xinh đẹp, nhưng nào có phải *Ngụy-lâm-xuyên* cưới xin gì đâu.

Số là năm xưa *Ngụy-lâm-xuyên* buôn bán ở *Tô-châu*, trông thấy *Thôi-thị* là con gái một cửa nàng bán vải kia, đẹp mắt vừa lòng, mới lập kế bày mưu, đổ-danh đem đi, thuê thuyền trốn về *Hồng-châu* để kết làm vợ chồng, cùng nhau một nhà sum-họp.

Ngày hôm sau, người chủ cửa hàng bán vải kia không tìm thấy con gái, đã định trình quan nã bắt, nhưng lại e là một trò bêu xấu, nếu việc này truyền ba thì thể diện còn ra thế nào. Mắt tra trong số khách-điếm, thấy thiếu *Ngụy-lâm-xuyên* cũng biết là bị hắn dỗ dành vậy

Cha mẹ *Thôi-thị* thấy dại mà than rằng:

— Ta đã sinh phải đứa con chẳng ra gì thì cũng đành như hòn mảnh để rơi, còn nghĩ chi nữa!

Hôm ấy, *Thôi-thị* thấy con *Tiểu-hồng* đang bận đun bếp, lại nghe thấy tiếng gõ cửa rất gấp, mới rón-rén chạy ra mở cửa. *Hoa-hữu-linh* cúi chào, *Thôi-thị* cũng đáp lễ lại rồi cười mà rằng:

— Người ở đâu tới đây?

Hoa-hữu-linh nói:

— Tôi là người trong *Hoa* tướng-phủ ở liền tường đây, phụng mệnh *Hoa* công-tử cho mời *Ngụy* tiên-sinh sang để nói chuyện.

Thôi-thị nghe nói, nét mặt tươi cười mà bảo rằng:

— Mời người vào chơi xơi nước. Phu-quân tôi đi vắng, để chờ khi về, tôi sẽ giục phải sang ngay.

Hoa-hữu-linh nói:

— Khi nào *Ngụy* tiên-sinh về thì bảo phải sang ngay để *Hoa* công-tử hỏi có việc cần.

Nói xong, cáo-từ lui ra. Khi *Hoa-hữu-linh* ra khỏi, *Thôi-thị* còn ngẩn người đứng trông, chờ cho *Hoa hữu-linh* vào trong tướng-phủ rồi bấy giờ mới trở vào. *Hoa-hữu-linh* bước vào thư phòng, thấy *Hoa-văn-phương* đang ngồi một mình mà cúi đầu ngẫm nghĩ.

Hoa-hữu-linh nói:

— Dám thưa công-tử! *Ngụy* tiên-sinh đi vắng. Tôi đã dặn người vợ ở nhà, để khi nào về thì nói.

Hoa-văn-phương nói

Sao nhà-người đi lâu mất ngày mất buổi mới đến xác về, hay là lại còn say đắm chốn nào đấy?

Hoa-hữu-linh nói

Tôi gọi cửa mãi, mới thấy người vợ ra mở.

Hoa-văn-phương nói:

— Người ta vẫn đồn vợ *Ngụy lâm-xuyên* nhan-sắc rất xinh-đẹp, nhà-người trông thế nào?

Hoa-hữu-linh nói:

— Người ấy thật có cái nhan-sắc xinh-đẹp, khiến ai trông thấy cũng phải xiêu lòng.

Hoa-văn phương kinh ngạc mà rằng:

Thật thế à!

Hoa hữu linh nói:

— Khi nào tôi lại dám nói dối công-tử!

Hoa-văn phương nói:

— Nhà người có kế nào khiến cho ta được xem mặt thì nữ-tỳ trong phủ rất nhiều, ngày mà sao đại-huynh không sang thăm tôi?

Ngụy lâm xuyên nói:

Xin công-tử chớ nói dối tôi. Nếu công-tử muốn vậy, cũng chẳng khó gì!

Hoa-văn-phương nghe nói, mừng-rỡ mà rằng:

Vậy dùng kế gì, nhà-người mau mau nói cho ta nghe.

Hoa hữu linh vừa toan trả lời thì nghe ở phía ngoài cửa sổ có tiếng người cười nói mà rằng:

— Đã lâu nay, bây giờ tôi mới lại được gặp công-tử.

Hoa văn-phương ngảnh ra, trông thấy *Ngụy-lâm-xuyên*, liền gả cách hỏi rằng:

— *Ngụy* đại-huynh ơi! tôi ốm trong bấy nhiêu ngày mà sao đại-huynh không sang thăm tôi?

Ngụy lâm xuyên nói:

— Ngày nào tôi cũng sang thăm công-tử, ngặt vì người canh cửa cứ bảo tôi rằng công-tử không tiếp ai cả, cho nên tôi không dám vào. Hôm nay tôi đi vắng vừa về, thấy nội-nhân tôi nói là công-tử cho người gọi tôi có chút việc cần, vậy tôi phải với-vàng sang đây để yết-kiến công-tử. (Còn nữa.)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Cứ như lời bẩm của năm phủ, huyện, thì có huyện Lệ-thủy điền-hòa tổn thương vì mấy trận mưa dầm vừa rồi, mười phần mất hết bốn phần.

Còn các phủ huyện khác đều được phong-nẫm cả.

Chết đuối. Vừa rồi, ở làng Đồng-tự có một đứa bé bị chết đuối. Nguyên con bé này đi chở nước thuê ở làng Cổ hiền, lúc giờ về, chỉ một mình nó với một chiếc thuyền con lênh đênh trên làn sóng cả giữa chốn tráng-g-ang, không biết thế nào mà lé xuống sông. Ngay lúc bấy giờ, có một ông chài thấy thế, vội vang bơi thuyền đến cứu, vớt lên được, song tay cẳng đã lạnh ngắt cả rồi; đưa về đến nhà, me nó hết sức cứu chữa, nhưng cũng vô hiệu.

Bệnh quai bị. Độ nay, ở tỉnh-thanh và các miền thôn quê, nhiều nơi có chứng quai-bị (oreillons) mà nhất là trẻ con lại càng hay mắc lắm.

Bệnh này trẻ con mắc phải có phần nguy-hiểm hơn người lớn.

Các trường học trong tỉnh, nhiều trường phải đóng cửa trong ít lâu, để ngăn ngừa cho bệnh ấy khỏi lan rộng ra.

Mở thêm!!!

Bản-hiệu xưa nay vẫn chuyên bán hàng tơ lụa, nay lại *mở thêm* cả nghề may quần áo lây nữa.

Chúng tôi lâu vừa rồi, bản-hiệu có nhận được nhiều thứ vải can-su (imperméable) để may áo đi mưa, các thứ mũ làm toàn bằng vải để dùng mùa nắng nực và nhiều loại vải để may quần áo lây nữa.

Xin các ngài chiếu cố.

Nay kính

PHẠM-Q.-ĐẶNG-THÀNH

10, Phố hàng Đồng, — Hanoi

31.4

THUỐC CHỮA BỆNH THƯƠNG GAN

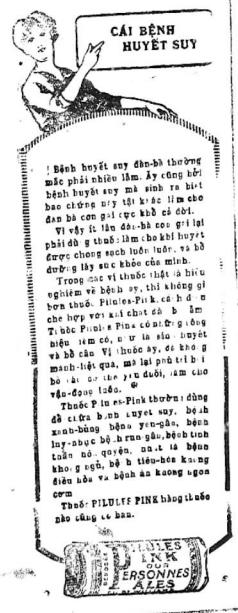
Ai mà làm ăng cái nghề ấy thì cũng phải đóng góp ít nhiều rằng nghề người ta hay ta nói, ai bệnh thương gan là đều có cần cho người thì đều là đông người đến cả. Những người có bệnh ấy thường ngủ được, mình hay ở các tỉnh thường thì ăn bão phải ngủ lắm. Nếu không mau mau mà chữa đi thì sau này có khi phải nguy hiểm đến tính mệnh, không phải chơi được.

Thuốc *Neurinose* là chính một thứ thuốc chữa bệnh thần-kinh, do nhà bác-học Pasteur ở Paris mới chế ra. Thuốc này làm cho ta ăn ngủ được yên và ngủ được êm giấc, lại thêm bổ.

Người già, kẻ trẻ uống đều được cả.

Ở các hàng thuốc tây đều có bán cả.

205 p

Bệnh huyết suy đàn-bà thường mắc phải nhiều lắm. Ấy cũng bởi bệnh huyết suy mà sinh ra biết bao chứng nguy tật khác làm cho đàn bà con gái cực khổ cả đời.

Vì vậy ta lên đàn-bà con gái lại phải đề-phòng thuốc làm cho khí huyết được chong sạch luôn luôn, và bổ dưỡng lấy sức khỏe của mình.

Trong các vị thuốc thật là hiệu nghiệm về bệnh ấy, thì không gì bằng thuốc Pilules-Pink có đủ các chất hợp với sự cần thiết cho sự làm Thuốc Pilules-Pink công hiệu lắm có, như là sau huyết và bổ cân. Vị thuốc ấy, đi không mạnh-liệt quá, mà lại phù trì bổ dưỡng cho thêm tươi đuổi, làm cho vận-động luôn.

Thuốc Pilules-Pink thường dùng để chữa bệnh huyết suy, bệnh xanh-bủng bệnh yếu-gầy, bệnh lay-nhược bộ, bệnh nhức đầu, bệnh tinh thần nhỏ quyện, nói tắt là bệnh không ngủ, bệnh tiêu-hóa không điều hòa và bệnh ăn không ngon cơm.

Thuốc PILULES PINK bán ở khắp nơi đều có bán.

THUẬN-THÀNH

BOITIER — CHAPELIER

HANOI — 7, Rue des Cuirs, 7 — HANOI

Bản-hiệu mới in xong Catalogue 1924, nhiều kiểu đẹp, xin mời các Quí-khách chiếu-cố.

c 2099 Chủ-hiệu: NGUYỄN-TIẾN-HÀM kính-mời

Kính đeo mùa xuân

Bản-hiệu mới sang nhiều thứ kính đeo mắt cực đẹp.

Xin mời quí-khách quá bộ chiếu-cố cho.

Vạn tạ

TONG-YUNE-TAI VING-KY

49, Phố hàng Ngang, 49

HANOI

2103

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy cần hỏi gì ông nào mua thì gửi tiền cho, nếu không gửi tiền giấy mua thì bản quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mùng một tháng tây trở đi cho gọn.

» Hiệu GIU-ICH *tức là Công-ty* CHU-VĂN-MINH *ở Haiphong, đường Sadi-Carnot, số 115 có nhà máy nấu dầu và chế các thứ sơn tây đủ các màu đặt dầu* CON GÀ VÀNG.

Sơn rất tốt, giá bán phải chăng, xin đồng-bào chiếu cố nội hóa, cứ viết thư cho bản-hiệu lấy mẫu, sẽ xin gửi biếu ngay.

208

Bình phẩm về rượu vang

RƯỢU VANG kể vào một hạng thực-phẩm rất-quý. Uống rượu-vang vừa chống tiêu, vừa khoan khoái trong người, lại vừa bổ. Rượu ấy làm cho người ta được tráng-kiện.

Người ốm mới khỏi uống thì chóng khỏe lại. Chính-phủ Pháp, các quan Đốc-Tờ Thầy-Thuốc) cũng các nhà chuyên-môn về việc vệ-sinh rất có tiếng cũng bảo nên uống rượu vang. *BẠN HÀNG BẢN QUỐC ôi, nếu muốn được mạnh-khỏe luôn*, thì dùng uống rượu An-nam, cứ nên uống rượu vang tốt của xứ BORDEAUX: mua rượu ấy thì cứ lại hiệu GUIONEAUD FRÈRES ở Hanoi với Haiphong mà mua. Đến ấy chỉ chuyên về nghề buôn rượu vang thôi.

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN-CRUET

là một vị thuốc bảo không có pha chế nhiều một

Mỗi hoàn 0,50 centigr. (uống từ 3 đến 8 hoàn trong 24 giờ)

TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẮT-LÉO VÀ GẮN-CỐT

THUỐC PHÁP Trữ tại: 6 Rue du Pas-de-la-Mule, PARIS ở PHÁP QUỐC LÀM

Cũng có bán tại: Hanoi, Ed. CHASSAGNE, Pharm.-Haiphong, L. BOURGEOIS, Pharm. và các hiệu bào-chế khác.

NHÀ CHẾ TẠO

Các thứ mũ bằng NỨT CHAI (Lièges)

HAI-CHINH

74-76, Rue du Pont-en-bois, 74-76

HANOI

NHỮNG ĐỒ TƠ LỤA

HIỆU

C. J. BONNET

LÀ TỐT HƠN CẢ

PACHOD Frères & Cie Lyon

Hỡi các ông mắc phải bệnh tình (lậu và giang-mai) khuyên các ông cho dùng thuốc nhậm, tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TÙ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Đáp-cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tình đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gửi lại. Cả cước độ hơn một đồng một lọ.

2082

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé thì giá 20 quan, các thì đóng làm 25 tháng mỗi tháng là mười quan. Nếp tiền lần đầu, tiền được ngay cái vé, riêng mình có quyền xổ-số, nó vẫn trúng số thì được số tiền. Mình chỉ chịu nhọc đánh dấu một tí, thật nhẹ như không ngại đến, mà đã được dự các cuộc rất số, lại được có quy n về-sinh mỗi năm tám kỳ dự cuộc rất số là 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre

Mỗi lần rai số có:

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500 000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Tiền rất số tám kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rất số cũng dễ tràng lắm

Muốn dự các cuộc rất số ấy, nên gửi 20 quan cho đại chủ-nhiệm nhà:

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Việc bán vé này theo như bản luật ngày 13 Mars 1908, các nhà mua vé được để điều chắc chắn

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酸補

J. BLANC *(dệ nhất hạng bào-chế)*

Ông L. BLANC *(người nối-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, khi uống một cốc con

每晚午各啞每各啞沒喉醒欸咬稍

Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC

21, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

2090

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khéo-cứu đã lâu năm, và cái cách làm, lại tinh-vi cẩn-thận, nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Những khi cơ-thể cần dùng phải bổ dưỡng rất mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy bệnh gầm yếu, bệnh ghíp, bệnh sốt rét rừng, v. v.

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán: 2$50 một litre

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul Bert, Hanoi

華 PAO-VA 寶

28, Phố Hàng Bồ, Hanoi

京東內行門牌廿六十凡人

Chúng tôi kính-trình các quý-khách biết rằng nay nhân dịp tết Tây, tết Ta sắp đến nơi chúng tôi mới tiếp được ở Hong-kong (Hương-cảng) Canton (Quảng-châu), Shang-hai (Thượng-hải), Pékin (Bắc-kinh) vân vân, sang nhiều đồ bạc, vàng, ngọc, ngà, xứ, cốt để bán vào hai dịp ấy.

Các thứ đồ bán Tết này thì thật là tinh sảo, thửa đã lâu lắm nay mới đến nơi, song chúng tôi lại định giá rất rẻ cốt để chiêu khách.

Xin các quí-khách có lòng chiếu cố thì mau đến bản hiệu mà mua kẻo hàng hết thì mất một dịp đặc biệt đi.

Kẻ mua, người xem, đêm ngày đến bản hiệu cũng xin nhất luật đối đãi.

Cẩn-cáo

HIỆU PAO-VA, Bijoutier

Phố Hàng Bồ, số nhà 28, Hanoi.